

Povej mi, kako razmišljaš, in povem ti, kakšen si

Predstavlajte si, da ste eden izmed osmih udeležencev sestanka, na katerem vaš vodja pokaže nov izdelek in pove, da ga želi do konca leta umestiti na prodajno mesto. Prosi vas, da podate svoje mnenje o tem. **Kaj je tisto prvo, kar vam švigne skozi misli?**

Ali na stvar poskušate pogledati iz pozitivnega zornega kota? Ali pomislite na morebitne pasti in ovire? Si prizadevate poiskati dejstva, objektivne in nevtralne informacije? Se v vas porajajo nove zamisli, ideje za nadgradnjo izdelka? Vas prevzamejo čustva, ste navdušeni ali morda razočarani?

Različni posamezniki na vprašanje, kako se najpogosteje odzovejo v takšnih situacijah, podajo različne odgovore. Običajno pritrtilno odgovorijo na eno ali dve izmed zgoraj nanizanih vprašanj. Nekateri pojasnijo, da se poskušajo osredotočiti na koristi, prednosti. Drugi povedo, da najprej ocenijo morebitne ovire, da bi lahko ustrezno predvideli in zmanjšali poslovna tveganja. Tretji želijo pridobiti več informacij o značilnostih izdelka, preden podajo mnenje. Nekateri so preprosto navdušeni. Nekateri imajo

glede novega izdelka slab občutek. Nekateri pa že razmišljajo, kako bi lahko izdelek napravili bolj privlačen na pogled.

Teško bi rekli, da je kateri izmed navedenih odgovorov najboljši ali najslabši, saj vsak od njih v sebi nosi pomembno sporočilo. Dejstvo pa je, da nam lahko le celosten pogled na neko zamisel razkrije možnosti, na katere morda sami ne bi pomislili, a so ključne za uspešno izvedbo začrtanega. Posamezniki, ki uspejo združiti vse zgoraj navedene vidike in na takšno situacijo pogledati iz vseh zornih kotov, prihranijo dragoceni čas in denar za poslovne odločitve, ki bi jih sicer morda obžalovali. Tak način razmišljanja je uporaben na različnih področjih našega življenja, ne le v poslovnem svetu.

Dr. Edward de Bono, svetovno priznana avtoriteta na področju kreativnega razmišljanja

in neposrednega poučevanja razmišljanja, poudarja pomen namernega, zavestnega usmerjanja svojih misli. Razmišljanje predstavi kot proces, ki ga sprožimo in prekinemo sami. Navadno ljudje razmišljanje obravnavamo kot nekaj spontanege, nekaj, kar se dogaja samo po sebi, enako kot dihanje. In prav tako kot na dihanje tudi na razmišljanje navadno nismo pozorni. Vendar pa lahko z osredotočenim dihanjem dosežemo boljše rezultate, kar dokazujejo na primer športniki in posamezniki, ki se ukvarjajo z jogo. Enako je z razmišljanjem, poudarja Edward de Bono. S pomočjo metode »šestih klobukov« nas uči naše razmišljanje usmerjati tako, da razmišljamo samo na en način naenkrat, v celotnem procesu razmišljanja o neki zadevi pa zavzamemo različne vidike. Klobuki predstavljajo simbol za razmišljanje, barva pa je simbol za način razmišljanja.

Modri klobuk

Modri klobuk usmerja proces razmišljanja in določa miselne korake. Pozoren je na čas, tehniko in to, da se udeleženci med pogovorom ne oddaljijo od teme. Na koncu interpretira ugotovitve ter celoten proces povzame v zaključek.

Črni klobuk

Vključuje oceno tveganja, grožnje, pomanjkljivosti. Preverja, ali zadeva ustreza dejstvu in ali bo delovala.

Beli klobuk

Ko razmišljamo v skladu z belim klobukom, zbiramo dejstva, podatke in objektivne informacije. Sem sodijo tudi informacije o čustvih in mnenjih drugih ljudi, ki jih moramo upoštevati pri obravnavi določene teme.

Rumeni klobuk

Pod rumenim klobukom iščemo prednosti in koristi, ki jih lahko pridobimo iz različnih situacij.

Rdeči klobuk

Ko razmišljamo v skladu z rdečim klobukom, imamo možnost za izražanje občutkov, čustev, intuicije in slutenj, ne da bi jih morali razlagati ali opravičevati. Čustva so pomembno povezana z našim razmišljanjem, delovanjem in odločanjem, zato tudi njim namenimo čas.

Zeleni klobuk

Zeleni klobuk je klobuk kreativnosti, ki omogoča generiranje novih idej, predlogov, konceptov in alternativ za delovanje.

Sedaj se ponovno vrnimo k našemu izhodiščnemu primeru in si zamislimo, da smo na sestanku, kjer smo eden izmed osmih posameznikov, ki naj bi izrazili svoje mnenje. Imate izkušnjo, da se nenadoma vsi pogovarjajo o vsem? Se morda nihče ne želi izpostaviti? Prihaja do razhajanj v razmišljanju in včasih tudi do medsebojnih trenj? S pomočjo metode »šestih klobukov« svoje razmišljanje usmerimo tako, da razmišljamo le o enem vidiku naenkrat. Dovolimo si tako čas za čustva kot za kreativnost, iščemo tako prednosti kot slabosti. Omogočimo sodelovanje vseh udeležencev in delujemo na način »več glav več ve«. Skrajšamo čas sestankov in čas za sprejema-

Eden izmed pomembnih vidikov motivacije je pripravljenost na to, da se ustavimo in pogledamo na stvari iz različnih zornih kotov, predvsem iz tistih, s katerimi se drugim ne da ukvarjati. Ta preprosti proces osredotočanja na stvari, ki jih navadno zaznavamo kot samoumevne, je pomemben vir kreativnosti. Edward de Bono

nje odločitve. Takšen način razmišljanja je bolj učinkovit od tistega, kjer vsi hkrati razmišljajo o vsem, si nasprotujejo ali merijo moči.

V skladu z reko »Povej mi, s kom se družiš, in povem ti, kakšen si«, bi morda lahko tudi de Bonovo razmišljanje preoblikovali v »Povej mi, kako razmišljaš, in povem ti, kakšen si«. Morda se boste tudi vi odločili napraviti kakšen nov, pomemben korak na vaši poti, morda drugam od doslej uhojene poti. Morda vam bodo prav zgornje vrstice navdih, da v svoje razmišljanje vnese-te spremembo, kar vam lahko omogoči (še) bolj uspešno doseganje vaših ciljev. Pa srečno!

ANITA CELAREC